Safın arkasında tek başına namaz kılmanın hükmü

[Türkçe — Turkish — تركي]

Muhammed b. Salih el-Useymîn

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2014 - 1436

IslamHouse.com

﴿ حكم الصلاة خلف الصف منفرداً ﴾

« باللغة التركية »

محمد بن صالح العثيمين

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2014 - 1436

IslamHouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Soru:

Namaz kılan cemaat arasında şöyle bir tartışma çıktı: Bir adam mescide sonradan girdiği zaman namaza durulduğunu ve safın tamamlanıp kendisi için o safta yer kalmadığını görürse, namazını kılabilmek için tamamlanmış saftan bir kişiyi kendi yanına çekmesi câiz olur mu, yoksa safın arkasında tek başına mı namazı kılar veya ne yapar?

Cevap:

Bu konunun üç şekli vardır:

İnsan camiye geldiğinde safın tamamlandığını gördüğü zaman:

-Ya safın arkasında tek başına namazı kılmasıdır.

-Veya saftan birisini çekerek onunla birlikte namaz kılmasıdır.

-Veyahut da öne geçip imamın sağında namaza durmasıdır.

Bir kimse, namaza girdiği zaman karşısında bu üç seçenek vardır ya da bu cemaatle o vakit namazı terk edecektir.

Peki bu dört şekilden hangisi tercih edilir?

Biz deriz ki: Safın arkasına tek başına saf tutup imamla birlikte namazını kılması tercih edilir. Çünkü namazı hem cemaatle, hem de safta kılmak gerekir. Bu iki gerekli durumdan birisini yerine getirmek imkânsız hale geldiği zaman -ki safa katılmak imkânsızdır- diğeri gerekli olarak kalır ki, o da cemaatle namaz kılmaktır.

O zaman biz deriz ki:

Cemaat namazının faziletini elde etmek için safın arkasında cemaatle namazını kıl.Bu durumda safta durmak senin elinde olmadığı için sana gerekli değildir. Zirâ Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ مَا ٱسۡتَطَعۡتُمۡ ...﴾[سورة التغابن من الآية:١٦]

"Gücünüz yettiğince Allah'tan korkun."[1]

Buna benzer bir durum da şöyledir: Bir kadın, yanında başka kadınlar olmazsa, safın arkasında tek başına namaza durur. Çünkü kadının, dînen erkeklerin

---

[1] Teğâbun Sûresi: 16

safında yeri yoktur. Erkeklerin safında dînen yer bulması imkânsız olduğu için tek başına kılar.

Mescide geldiğinde saf tamamlananı ve kendisine safta yer kalmayan bu kimseden safta namaza durma hükmü düşer ve sadece cemaate katılması gerekir. Safın arkasında cemaatle namazını kılmalıdır.Kendisiyle birlikte namaz kılması için önden bir kişiyi çekmesine gelince, bunu yapması uygun değildir. Çünkü bunun üç tane sakıncası vardır:

Birincisi: Safta bir boşluk açılmasıdır.Bu, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in safların sık olması ve safların arasındaki boşlukların kapatılması emrine aykırıdır.

İkincisi: Çekilen kişinin daha faziletli bir yerden az faziletli bir yere nakledilmesidir ki bu ona karşı bir nevi haksızlıktır.

Üçüncüsü: Namazda onun zihnini karıştırmaktır. Çünkü onu kendine doğru çektiği zaman kalbinde bir hareket meydana gelmesi kaçınılmazdır. Bu da ona karşı bir nevi haksızlıktır.

Üçüncü şekil: İmamla birlikte yan yana durmaktır ki bunu yapmaması gerekir. Çünkü imamın cemaatten ayrı bir yerde bulunması gerekir. Nitekim imamın, namazdaki

söz ve fiillerle onlardan önde olması gibi, cemaatten önce tekbir alır, onlardan önce rükû eder ve onlardan önce secdeye varır. Buna göre imamın, bulunduğu yer itibariyle de onlardan ayrı olması gerekir.

İmamın cemaatin önünde yer alması, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bir sünnetidir. İmamın onlardan ayrı tek başına bir yerde bulunması için açıkça uygun olan da budur. İmama uyanlardan birisi, imamla beraber durduğu zaman, namazda sadece imamda bulunması gerekli olan bu özellik kaybolmuş olur.

Dördüncü şekil;yani cemaati terk etmesine gelince, onun için bu şeklin geçerliliği de yoktur. Zirâ cemaate uyması ve saf tutması gerekir. Bu ikisinden birisini yerine getirmediği takdirde diğeri düşmez.